

Asta Uhlbäck

Tilinpäätösanalyysi

Yritys X Oy

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Tradenomi

Liiketalouden koulutusohjelma

Opinnäytetyö

Huhtikuu 2014

Tekijä(t) Otsikko	Asta Uhlbäck Tilinpäätösanalyysi. Yritys X Oy
Sivumäärä Aika	39 sivua + 4 liitettä Huhtikuu 2014
Tutkinto	Tradenomi
Koulutusohjelma	Liiketalous
Suuntautumisvaihtoehto	Laskenta ja rahoitus
Ohjaaja(t)	Lehtori Ritva Salmela
<p>Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää yrityksen taloudellisen tilanteen analysoinnissa käytettävän tilinpäätösanalyysin periaatteita ja laatia kohdeyritykselle tunnusluku-muotoinen tilinpäätösanalyysi. Kohdeyritys oli maahantuontia ja tukkukauppaa harjoittava yritys. Työn lähtökohtana oli tekijän kiinnostus aiheeseen, mutta tavoitteena oli myös, että kohdeyritys voisi halutessaan hyödyntää tilinpäätösanalyysia omassa toiminnassaan.</p> <p>Tutkimus oli tyypiltään laadullinen aineiston analyysi, jossa tutkimusaineistona olivat kohdeyrityksen tilinpäätökset vuosilta 2010–2012. Teoreettinen viitekehys käsitteli tilinpäätös-analyysin laatimista ja tunnuslukujen laskentaa. Analyysi toteutettiin valitsemalla käytettävät analysointikohteet eli laskettavat tunnusluvut ja toteuttamalla tilinpäätösanalyysi kohdeyritykselle.</p> <p>Tilinpäätösanalyysin mukaan kohdeyrityksen taloudellinen tilanne oli hyvä. Yleisten viitearvojen mukaan kohdeyrityksen kannattavuus oli hyvällä, maksuvalmius kohtalaisella ja vakavaraisuus vähän näitä heikommalla tasolla. Toimialavertailussa kohdeyritys kuitenkin sijoittui omilla tunnusluvuillaan yleensä mediaanin tuntumaan tai sen yläpuolelle. Tästä voitiin tehdä johtopäätös, että tunnuslukujen arvot riippuvat hyvin paljon toimialasta ja yrityksen strategiasta. Kaupan alalla useimpien tunnuslukujen arvot olivat alempia kuin yleisten suositusten mukaiset. Tutkimuksessa todettiin myös, että mitä enemmän yksityiskoh-taista tietoa yrityksen toiminnasta on käytettävissä, sitä luotettavampi analyysistä saadaan.</p>	
Avainsanat	tilinpäätösanalyysi, tunnusluvut, maksuvalmius, kannattavuus, vakavaraisuus

Author(s) Title	Asta Uhlbäck Financial Statement Analysis, Company X Oy
Number of Pages Date	39 pages + 4 appendices April 2014
Degree	Bachelor of Business Administration
Degree Programme	Economics and Business Administration
Specialisation option	Accounting and Finance
Instructor(s)	Ritva Salmela, Senior Lecturer
<p>The purpose of this study was to find out the principles of the financial statement analysis and also to compile a key ratio analysis for the Company X. Company X is a small Finnish company whose field of operation is in the importation and wholesale business. The company was founded in 2004 and the business has growth steadily year by year.</p> <p>The study was a qualitative analysis of the research data, consisting of the company's financial statements from years 2010–2012. The theoretical framework involved compilation of the financial statement analysis and calculation of the key ratios, thereby enabling the analysis to be carried out.</p> <p>The results of the analysis indicated that the company's financial position was good. Comparison of the reference values showed that the company's profitability was good, liquidity satisfactory and solvency a little weaker. The corresponding key ratios in the field of operation indicated that the Company X's values were median or better.</p> <p>The conclusion was that the values of key ratios depend on the field of operations and also the company's strategy. In the commercial field the values are usually lower than the standard values. It was also found that detailed information of the company's business is needed for the most reliable analysis.</p>	
Keywords	financial statement analysis, key ratio, profitability, liquidity, solvency

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Tilinpäätösanalyysin taustaa	1
1.2	Perustelut tutkimukselle	1
1.3	Kohdeyritys	2
2	Tilinpäätös informaation lähteenä	2
2.1	Yleistä tilinpäätöksestä	2
2.2	Tilinpäätöstiedot analyysin pohjana	3
2.2.1	Tuloslaskelman oikaisu	3
2.2.2	Taseen oikaisu	5
2.3	Liitetiedot	8
3	Tilinpäätösanalyysi	9
3.1	Tilinpäätösten tarkastelu	9
3.2	Menetelmät ja vaiheet	9
3.3	Tunnuslukuanalyysi	10
3.4	Tilinpäätösanalyysin tulkinnan haasteet	10
4	Tunnusluvut	11
4.1	Kasvu	11
4.2	Kannattavuus	12
4.2.1	Tuottaako yritys voittoa?	12
4.2.2	Tulosprosentit	12
4.2.3	Sijoitetun pääoman tuotto prosentit	13
4.3	Maksuvalmius	14
4.3.1	Riittävätkö rahat?	14
4.3.2	Quick ratio	14
4.3.3	Current ratio	15
4.4	Vakavaraisuus	15
4.4.1	Yrityksen rahoitusrakenne	15
4.4.2	Omavaraisuusaste	16
4.4.3	Net gearing	17
4.4.4	Suhteellinen velkaantuneisuus	17
4.5	Tehokkuus	18
4.5.1	Käyttöpääoma	18
4.5.2	Vaihto-omaisuuden kierto	19

4.5.3	Myyntisaamisten kiertoaika	20
5	Kohdeyrityksen tilinpäätösanalyysi	21
5.1	Lähtökohta analyysille	21
5.2	Tilinpäätösanalyysin toteuttaminen	21
5.2.1	Tunnuslukujen valinta	21
5.2.2	Vertailukohteiden valinta	22
5.3	Tilinpäätösten yleissilmäys ja oikaisut	23
5.4	Tunnuslukuanalyysi	26
5.4.1	Kasvu	26
5.4.2	Kannattavuus	27
5.4.3	Maksuvalmius	28
5.4.4	Vakavaraisuus	29
5.4.5	Tehokkuus	30
5.5	Toimialavertailu	31
5.6	Yhteenveto	34
6	Lopuksi	35
6.1	Työn arviointi	35
6.2	Tulosten arviointi	36
6.3	Tutkimuksen haasteet	37
6.4	Tutkimuksen luotettavuus	37
	Lähteet	39
	Liitteet	
	Liite 1. Tasekirja 2012, Yritys X Oy, salainen	
	Liite 2. Tasekirja 2011, Yritys X Oy, salainen	
	Liite 3. Tasekirja 2010, Yritys X Oy, salainen	
	Liite 4. Tunnuslukujen laskentataulukko	

1 Johdanto

1.1 Tilinpäätösanalyysin taustaa

Yrityksen taloudellisen tilanteen tunnistaminen on yritysjohton tärkeimpiä tehtäviä liiketoiminnan johtamisen ohessa. Pelkkä positiivinen tulos ei välttämättä kerro yrityksen vakavaraisuudesta tai maksuvalmiudesta, eikä taas yritys, jolla on runsaasti pääomaa pysty välttämättä pidemmällä tähtäimellä toimimaan kannattavasti. Kokonaisvaltaiseen taloudellisen tilanteen analysointiin ja kehittämiseen tarvitaan yrityksen tilinpäätöksen ohella muitakin mittareita, ja tilinpäätösanalyysin avulla voidaan tarkastella yrityksen toimintaedellytyksiä syvällisemmin kuin pelkkien tilinpäätösten perusteella.

Tilinpäätösanalyysi on ikään kuin vuoren huippu arvioitaessa yrityksen liiketoimintaa ja sen edellytyksiä toimia kannattavasti. Tilinpäätösanalyysin avulla voidaan muodostaa kuva yrityksen kannattavuudesta, maksuvalmiudesta ja vakavaraisuudesta, mutta sen ymmärtäminen ja tulkinta vaatii myös liiketoiminnan perusteiden sekä analysoitavan yrityksen strategisen toiminnan ja toimialan tuntemista.

Tilinpäätöksen tehtävänä on kertoa olennainen informaatio yrityksen taloudellisesta tilasta. Tunnuslukumuotoisessa tilinpäätösanalyysissä yrityksen tilinpäätöstietoja muokataan ja tilinpäätöksestä lasketaan tunnuslukuja, joiden perusteella saadaan vielä tilinpäätöstäkin tarkempi kuva yrityksen taloustilanteesta. Tilinpäätösanalyysin avulla pyritään muodostamaan käsitys siitä, miten kannattavasti yritys pystyy toimimaan, millainen on sen pääomarakenne ja miten sen rahavirta riittää kattamaan menot.

1.2 Perustelut tutkimukselle

Tämän opinnäytetyön lähtökohta on tekijän kiinnostus aihealueeseen, mutta myös kohdeyritys voi hyödyntää sitä. Työn tavoitteena on selvittää, mitä yrityksen tilinpäätös kertoo ja miten tilinpäätösanalyysi muodostetaan. Työn tavoitteena on myös laatia kohdeyritykselle tilinpäätösanalyysi, jota se voi halutessaan käyttää toimintansa analysoinnissa ja kehittämisessä. Työn tekemisen ohessa laaditaan tunnuslukujen laskentakaavat taulukkolaskentaohjelmalla.

Tilinpäätösanalyysi on suosittu tutkimusaihe. Vaikka tutkimukset ovat pääpiirteittäin samankaltaisia, on niillä jokaisella kuitenkin oma päämääränsä, eli juuri tutkittavan yrityksen analysointi tai tilinpäätösanalyysi eri näkökulmista.

1.3 Kohdeyritys

Kohdeyrityksenä tässä työssä on nimeltä mainitsematon maahantuonti- ja tukkuliike. Tilinpäätösanalyysissä tarkastellaan yrityksen taloudellista tilaa ja kehitystä kolmen edellisen tilikauden perusteella ja verrataan niitä toimialan yleiseen tasoon.

Työn aihealuetta on rajattu kohdeyrityksen tarpeita palveleviin tunnuslukuihin. Tavoitteena on muodostaa yrityksen toimintaa ja taloudellista tilannetta parhaalla mahdollisella tavalla kuvaava analyysi.

2 Tilinpäätös informaation lähteenä

2.1 Yleistä tilinpäätöksestä

Yrityksen kirjanpidon ja taloudellista tilaa kuvaavan tilinpäätöksen laatiminen perustuvat kirjanpitolakiin. Kirjanpidosta johdettavan tilinpäätöksen tarkoituksena on tuottaa tietoa yrityksen taloudellisesta asemasta sen eri sidosryhmille. Sidosryhmiä ovat esimerkiksi omistajat, sijoittajat, velkojat, tavarantoimittajat, viranomaiset ja muut yhteistyökumppanit. (Salmi 2011, 13.)

Jokaisella sidosryhmällä on tarve saada tietoa yrityksen taloudellisesta tilasta. Verotus perustuu yrityksen tilinpäätökseen, omistajat ovat kiinnostuneita yritykseen sijoittamiensa varojen käytöstä ja tuotto-odotuksista, ja lainantajat ja tavarantoimittajat tarvitsevat tietoa arvioidakseen yrityksen maksukykyä. (Kallunki & Kytönen & Martikainen 2007, 17–19; Salmi 2011, 13.)

Tilinpäätös sisältää tilikauden aikaiseen kirjanpitoon perustuvan tuloslaskelman, taseen, rahoituslaskelman sekä tilinpäätöseristä lisätietoja antavat liitetiedot (Seppänen 2011, 36). Tilinpäätöksen lainmukaista rakennetta ja virallista informaatiota ei tässä

työssä käydä läpi yksityiskohtaisemmin, vaan tarkoitus on tutkia tilinpäätöstä ja siitä saatavaa tietoa tilinpäätösanalyysin näkökulmasta.

2.2 Tilinpäätöstiedot analyysin pohjana

Yritykset voivat vaikuttaa tilinpäätöksensä sisältöön erilaisia kirjausperiaatteita käyttämällä. Tarkoituksena näissä tilinpäätössuunniteluksi kutsutuissa toimenpiteissä voi olla esimerkiksi verotuksellisista syistä pienemmän tuloksen tai osingonjakoa varten riittävän suuren tuloksen esittäminen. (Kallunki ym. 2007, 43.)

Tilinpäätössuunnittelun vaikutukset pyritään poistamaan oikaisemalla tilinpäätöksestä sellaiset erät, jotka ovat tuloksen suunnittelusta johtuvia. Tilinpäätöksen tulkintaa ja tunnuslukujen laskemista varten tilinpäätöstiedot oikaistaan sellaiseen muotoon, joka antaa oikean kuvan yrityksen senhetkisestä varsinaisesta liiketoiminnasta. Oikaisujen tarkoituksena on myös saada tilinpäätöstiedot sellaiseen muotoon, että niitä voidaan vertailla. (Kallunki ym. 2007, 27, 42–43.)

2.2.1 Tuloslaskelman oikaisu

Tuloslaskelma kuvaa tilikauden aikaisia tuloja ja menoja, joista muodostuu tilikauden tulos. Sen tarkoituksena on myös eritellä, mistä yrityksen tulot koostuvat ja mihin rahaa yrityksen toiminnassa kuluu. Tuloslaskelma laaditaan kirjanpitolain mukaan joko kululajikohtaisena tai toimintokohtaisena. (Seppänen 2011, 37–39.)

Jos tuloslaskelmia vertaillaan tilikausittain, muutetaan 12 kuukaudesta poikkeavan pituisten tilikausien tulos vastaamaan 12 kuukautta. Kun tilikausia vertaillaan pitkällä aikavälillä, myös rahan arvon muutokset pitäisi huomioida laskelmissa. (Leppiniemi & Leppiniemi 2006, 199–200.)

Tuloslaskelman oikaisun tarkoituksena on, että satunnaiset tuotot ja kulut eivät vaikuta tilinpäätösanalyysissä tilikauden tulokseen. Satunnaiset erät sekä tilinpäätössiirrot, poistoero ja vapaaehtoiset varaukset eliminoidaan tuloksesta. (Kallunki ym. 2007, 46; Leppiniemi & Leppiniemi 2006, 221.)

Edellisessä kappaleessa mainittujen satunnaisesti katsottavien tuottojen hankinnasta aiheutuneet kulut siirretään satunnaisiin kuluihin. Jos omistajien työpanos on suuri, mutta palkkakustannukset eivät vastaa työpanosta, tehdään laskennallinen palkkakorjaus. Laskennallisella palkkakorjauksella tarkoitetaan sitä, että yrityksessä työskentelevien omistajien palkkakulut oikaistaan vastaamaan työpanokseen perustuvaa kohtuullista palkkaa. Tämä koskee pääasiassa henkilöyhtiöitä, mutta myös pienissä osakeyhtiöissä se voidaan huomioida tuloslaskelmaa oikaistaessa. (Yritystutkimus 2011, 19–20.)

Aine- ja tarvikekäytön määrää tuloslaskelmassa pitää oikaista varaston muutoksella. Näin saadaan laskettua todellinen aine- ja tarvikekäyttö oikaistuun tuloslaskelmaan. Tilikauden todellinen aine- ja tarvikekäyttö on tuloslaskelman aine- ja tarvikekäyttö lisättynä tai vähennettynä varaston muutoksen määrällä. (Kallunki ym. 2007, 59.)

Oikaistussa tuloslaskelmassa nettotulokseen katsotaan vaikuttavan vain ne verot, jotka ovat aiheutuneet kyseisen tilikauden tuloksesta. Mahdolliset veronpalautukset ja lisäverot edellisiltä tilikausilta ovat satunnaisia tuottoja tai kuluja. Veroja oikaistaessa pitää myös huomioida satunnaisten erien ja muiden oikaisujen vaikutus tilikauden veroon. Veroja oikaistaan kuitenkin enintään se määrä, mikä veroja on kirjattu tilinpäätökseen. Tilikauden vero ei siis voi olla negatiivinen oikaistussa tuloksessa. Oikaistussa tilinpäätöksessä verojen muutos oikaisun jälkeen siirretään muihin tuloksen oikaisuihin. (Yritystutkimus 2011, 25.)

Oikaistu tuloslaskelma poikkeaa hieman virallisesta tuloslaskelmasta, kuten kuviosta yksi nähdään. Oikaistuun tuloslaskelmaan lasketaan myös käyttökate, jota ei virallisessa tuloslaskelmassa näytetä (Leppiniemi & Leppiniemi 2006, 206).

Oikaistu tuloslaskelma

Liikevaihto

+ Liiketoiminnan muut tuotot

LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ

– Aine- ja tarvikekäyttö

– Ulkopuoliset palvelut

– Henkilöstökulut

– Laskennallinen palkkakorjaus

– Liiketoiminnan muut kulut
 +/- Valmisteveraston lisäys/vähennys
 = KÄYTTÖKATE
 Suunnitelman mukaiset poistot
 –Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä
 – Vaihtuvien vastaavien poikkeukselliset arvonalentumiset
 = LIIKETULOS
 + Tuotot osuuksista ja muista sijoituksista
 + Muut korko- ja rahoitustuotot
 – Korkokulut ja muut rahoituskulut
 – Kurssierot
 – Sijoitusten ja rahoitusarvopapereiden arvonalentumiset
 – Välittömät verot
 =NETTOTULOS
 + Satunnaiset tuotot
 – Satunnaiset kulut
 = KOKONAISTULOS
 +/- Poistoeron lisäys/vähennys
 +/- Vapaaehtoisten varausten lisäys/vähennys
 + Laskennallinen palkkorjaus
 +/- Käyvän arvon muutokset
 +/- Muut tuloksen oikaisut
 =TILIKAUDEN TULOS

Kuvio 1. Oikaistun tuloslaskelman kaava (Yritystutkimus 2011, 25).

Nettotulos kuvaa tilikauden tulosta ilman satunnaisten erien ja muiden oikaisujen vaikutusta (Kallunki ym. 2007, 44).

2.2.2 Taseen oikaisu

Tase kuvaa yrityksen omaisuusrakennetta tilikauden päättyessä, ja se kertoo tilinpäätöshetken tilanteen. Taseen vastaavissa esitetään yrityksen omaisuus eli sen käytettävissä olevat resurssit. Näitä ovat esimerkiksi koneet, kalusto, rakennukset ja aineetto-

mat oikeudet. Vaihtuvissa vastaavissa taas on vaihtuva, alle vuoden kuluessa tuottoa kerryttävä omaisuus kuten varastossa olevat tuotteet, rahavarat sekä saamiset. (Niskanen & Niskanen 2004, 18.)

Taseen vastattavat kertovat yrityksen pääomarakenteesta. Yrityksen pääoma jakaantuu omaan ja vieraaseen pääomaan. Tilinpäätösanalyysia varten vieraan pääoman pitää olla jaettuna lyhytaikaiseen ja pitkäaikaiseen sen perusteella, eräännyykö se maksettavaksi vuoden kuluessa vai myöhemmin. (Niskanen & Niskanen 2004, 18.)

Tilinpäätösanalyysia varten taseesta oikaistaan erät, joiden ei katsota vaikuttavan enää yrityksen tuloksetekokykyyn. Eliminointeja tehdessä nämä erät vähennetään vastavasti yrityksen omasta pääomasta. (Salmi 2011, 138.)

Jos poistoeroja ja vapaaehtoisia varauksia on oikaistu tilinpäätöksessä, pitää taseen omasta pääomasta oikaista tilinpäätössiirtojen ja verovaikutuksen yhteismäärä (Leppiniemi & Leppiniemi 2006, 221). Tällöin lasketaan vapaaehtoisten varausten ja poistoeron synnyttämä laskennallinen verovelka, joka kirjataan oikaistussa taseessa kohtiin laskennallinen verovelka ja oman pääoman oikaisut. Nämä oikaisut eivät vaikuta tuloslaskelman verojen määrään. (Yritystutkimus 2011, 47.)

Vieraasta pääomasta eritellään pitkäaikaisista veloista seuraavan tilikauden eli vuoden kuluessa maksettavat erät. Lisäksi vieras pääoma jaotellaan korottomaan ja korolliseen. (Leppiniemi & Leppiniemi 2006, 41.)

Mahdolliset leasingrahoituksella hankitut käyttöomaisuushyödykkeet lisätään taseen vastaaviin leasingomaisuutena ja vastattaviin leasingvastuina. Yrityksen leasingvastuita ei esitetä virallisessa taseessa, vaan ne selviävät tilinpäätöksen liitetiedoista (Yritystutkimus 2011, 36). Rahoitusleasingsopimukset rinnastetaan yrityksen vieraaseen pääomaan, mikä vaikuttaa myös tilinpäätösanalyysissa velkaantuneisuuden arviointiin (Salmi 2011, 78).

Jos rahoitusomaisuudessa on mukana epälikvidejä eli vaikeasti rahaksi muutettavia eriä, ne vähennetään oikaistun taseen rahoitusomaisuudesta. Myös vaihtuvien vastaavien pitkäaikaiset saamiset eliminoidaan. (Leppiniemi & Leppiniemi 2006, 246.)

Mahdolliset negatiivisen oman pääoman korjaamiseksi otetut pääomalainat kirjataan tilinpäätöksessä vieraaseen pääomaan. Vaikka pääomalaina on vierasta pääomaa, sen tarkoitus on kattaa menetetty osakepääoma ja aikaisemmilta vuosilta kertyneet tappiot. Tilinpäätösanalyysissä pääomalainasta voidaan oikaista negatiivisen oman pääoman kattamiseksi sen verran, että omaksi pääomaksi jää oikaistuun taseeseen yhtiön osakepääoman määrä. Loppuosa lainasta katsotaan oikaistussa taseessa vieraaksi pääomaksi. (Yritystutkimus 2011, 45.)

Kallungin, Kytösen ja Martikaisen (2007, 48) mukaan vaihto-omaisuus pitäisi oikaistussa taseessa arvostaa käypään arvoonsa. Tätä oikaisua ei kuitenkaan tässä työssä tehdä, koska varaston käyvän arvon määrittäminen olisi liian epävarmaa ilman tarkempaa tietoa.

Kuviosta 2 nähdään taseeseen tilinpäätösanalyysia varten tehtävät oikaisut.

Oikaistu tase

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

- Aineettomat hyödykkeet
- Aineelliset hyödykkeet
- Sijoitukset ja pitkäaikaiset saamiset
- Leasingomaisuus

VAIHTUVAT VASTAAVAT

- Vaihto-omaisuus
- Lyhytaikaiset saamiset
- Rahat ja rahoitusarvopaperit

VASTAAVAA YHTEENSÄ

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

- Taseen oma pääoma yhteensä
- Poistoero ja varaukset yhteensä
- Oman pääoman oikaisut

OIKAISTU OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä

Laskennallinen verovelka

Pakolliset varaukset

Leasingvastuut

Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä

OIKAISTU VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

Kuvio 2. Oikaistun taseen kaava (Yritystutkimus 2011, 45).

Kuten edellä mainittiin, taseen oikaisun tarkoituksena on osoittaa se omaisuus, jolla yritys pystyy tavoittelemaan tuottoja tulevaisuudessa. Lisäksi pyritään selvittämään oman pääoman todellinen määrä sekä vieraan pääoman jakautuminen korollisiin ja korottomiin sekä pitkäaikaisiin ja lyhytaikaisiin velkoihin.

2.3 Liitetiedot

Tilinpäätöksen liitetiedoista voi selvittää sellaisia asioita, joita yrityksen taseessa tai tuloslaskelmassa ei ole mainittu. Taseen oikaisuissa todettiin, että liitetiedoista selviävät yrityksen leasingvastuut, jotka oikaistaan taseeseen tilinpäätösanalyysia varten.

Yritystutkimuksen (2011, 49) mukaan pitkäaikaisia vuokravastuita, ei kannata siirtää oikaistun tilinpäätöksen velkoihin. Vuokravastuut ovat usein pitkäaikaisia ja määrältään niin suuria, että ne voivat antaa vääränlaisen kuvan yrityksen velkaantumisesta. (Yritystutkimus 2011, 49.)

3 Tilinpäätösanalyysi

3.1 Tilinpäätösten tarkastelu

Tilinpäätöstietoja eli tuloslaskelmaa, tasetta ja liitetietoja lukemalla voidaan nähdä yleisesti miltä yrityksen taloudellinen tilanne ja toiminta näyttävät. Tuloslaskelmista voidaan verrata liikevaihtoa aikaisempien vuosien liikevaihtoihin, jolloin nähdään onko yrityksen toiminta kasvanut. Jos yrityksen tilikauden tulos on voitollinen, sen toimintaa voidaan pitää kannattavana. Taseesta nähdään yrityksen pääoman jakautuminen, eli kuinka paljon sillä on velkaa ja kuinka paljon omaa pääomaa. (Salmi 2011, 115.)

Tilinpäätöksistä voidaan siis nähdä pääpiirteittäin millaiset toimintaedellytykset yrityksellä on ja niistä voidaan myös päätellä yrityksen toiminnan laajuutta. Tilinpäätöksiä tarkastelemalla muodostetaan kokonaiskuva yrityksen taloudellisesta tilanteesta. (Salmi 2011, 120.)

3.2 Menetelmät ja vaiheet

Tilinpäätösanalyysin tarkoitus ja käytettävä menetelmä riippuvat siitä, mihin tarkoitukseen tietoa tarvitaan. Menetelmiä tilinpäätösanalyysin laatimiseen ovat koko toimialan tilannetta tarkasteleva toimiala-analyysi, yrityksen koko toimintaan keskittyvä yritysanalyysi, ulkopuolisen pääomasijoittajan intressejä palveleva sijoitusanalyysi sekä tässä työssä käytetty, yrityksen tilinpäätöksestä laskettuihin tunnuslukuihin perustuva perinteinen tilinpäätösanalyysi. (Salmi 2011, 114.)

Tilinpäätösanalyysin vaiheet ovat

1. tuloslaskelman, taseen ja liitetietojen muokkaus
2. mittauskohteiden ja analyysimenetelmien valinta
3. tulosten tulkinta ja vertailu.

Tilinpäätösanalyysin tarkoituksena on muodostaa käsitys yrityksen toimintaedellytyksistä (Seppänen 2011, 96). Liiketoiminnan pitää olla kannattavaa, yrityksen pitää pystyä suoriutumaan siihen kohdistuvista juoksevista velvoitteista, ja sen pääomarakenteen

pitäisi kestää myös heikompia vuosia. Yrityksen menestyksen kolme avaintekijää ovat siis kannattavuus, maksuvalmius ja vakavaraisuus.

3.3 Tunnuslukuanalyysi

Perinteisen tilinpäätösanalyysin eli yrityksen tilinpäätöksestä laskettavien tunnuslukujen avulla voidaan arvioida yrityksen taloudellista tilannetta (Kallunki ym. 2007, 73). Tilinpäätösanalyysissa arvioidaan yrityksen taloudellisia toimintaedellytyksiä eli kannattavuutta, maksuvalmiutta ja vakavaraisuutta (Vilkkumaa & Vilkkumaa 2006, 196–197). Tunnuslukujen avulla saadaan muutettua tilinpäätösinformaatio vertailukelpoiseksi esimerkiksi edellisten tilikausien tai muiden yritysten kanssa. (Seppänen 2011, 63.)

Tilinpäätösanalyysin tunnusluvut eivät kuitenkaan aina ole yksiselitteisiä, ja niitä voidaan tulkita eri näkökulmista. Tunnuslukujen arvoja voidaan analysoida vertaamalla lukuja niin sanottuun absoluuttiseen tasoon eli yleiseen käsitykseen siitä, mikä tunnusluvun arvo on hyvä, välttävä tai heikko. Tunnuslukuja tarkasteltaessa pidemmältä ajankaksolta voidaan analysoida niiden muutosta ja muutoksen suuntaa. (Salmi 2011, 124.)

Vertailua voidaan tehdä tunnuslukujen avulla myös muihin yrityksiin. Yleensä toimialakohtaiset erot tunnusluvuissa ovat suuria. Siksi vertailua kannattaa tehdä vain samalla alalla toimiviin yrityksiin. Vertailukelpoisuus yritysten välillä kuitenkin edellyttää, että tilinpäätös on oikaistu samoja periaatteita noudattaen, ja että vertailukohde on käyttänyt omassa tilinpäätöksessään samankaltaisia kirjausperiaatteita. Tilinpäätöksissä käytettyjen arvostusperiaatteiden eriävyyden vuoksi niiden vertailukelpoisuus voi olla kyseenalaista. (Leppiniemi & Leppiniemi 2006, 50.)

3.4 Tilinpäätösanalyysin tulkinnan haasteet

Edellä mainitun vertailukelpoisuuden luotettavuuteen liittyy haasteita. Vaikka tilinpäätöstietojen oikaisulla pyritään varmistamaan niiden vertailukelpoisuus, Salmen mukaan ei kuitenkaan ole kyetty määrittämään analyysin tekotapaa ja tilinpäätösten oikaisumenetelmiä, joilla päästäisiin yksiselitteiseen ja luotettavaan lopputulokseen (Salmi 2011, 122).

Analysoitavia tunnuslukuja valittaessa pitää varmistua niiden tarkoituksenmukaisuudesta. Tunnusluvun on oltava validi eli mitattava juuri sitä ominaisuutta, mitä halutaan mitata. Tunnusluvun on myös oltava luotettava eli tunnusluku ei saisi olla riippuvainen mittaajasta tai muista ulkoisista seikoista. (Salmi 2011, 127.) Vaikka Salmen mukaan tunnuslukujen laskentaperiaatteista ollaan melko yksimielisiä, niiden analysointi ja arvojen tulkinnat vaihtelevat analyysin tekijän mukaan (Salmi 2011, 122).

Tunnuslukujen tulkinta perustuu vertailuun, jolloin myös saadaan käsitys siitä, mitä arvoa tunnusluvulle voidaan pitää hyvänä tai milloin siinä on parannettavaa. Käytettyjä vertailukohteita ovat

1. yrityksen itse asettama tavoite
2. aikaisempien jaksojen arvot
3. toimialan tai kilpailijoiden tunnusluvut
4. absoluuttinen eli yleisesti hyvänä pidetty arvo. (Seppänen 2011, 65–66.)

Lähtökohtana vertailun luotettavuudelle on aina pidemmän aikajakson tai useamman vertailukohteen käyttäminen. Vertailukohteita yhdistelemällä saadaan kattavampi ja luotettavampi analyysi. (Seppänen 2011, 65 –66.)

4 Tunnusluvut

4.1 Kasvu

Tarkastelemalla yrityksen kasvua nähdään mihin suuntaan yrityksen toiminta on menossa ja minkä verran muutosta on prosentuaalisesti tapahtunut. Kasvuprosentti lasketaan kaavalla, jossa tilinpäätöserä tilikauden alussa on sama kuin vastaava erä edellisen tilikauden lopussa (Seppänen 2011, 70).

$$\text{Kasvu- \%} = \frac{\text{tilinpäätöserä tilikauden lopussa} - \text{tilinpäätöserä tilikauden alussa}}{\text{tilinpäätöserä tilikauden alussa}} \times 100 \quad (1)$$

Kasvuprosentteja voidaan laskea sekä tuloslaskelman että taseen eristä. Analysoitaessa yrityksen kasvua, on huomioitava, että liiketoiminnan tuottojen kasvaessa kasvavat

myös taseen varat. Myös investointien ja resurssien kasvaessa liiketoiminnan tuottojen pitäisi kasvaa vastaavasti. (Seppänen 2011, 70–71.)

4.2 Kannattavuus

4.2.1 Tuottaako yritys voittoa?

Yritystä voidaan pitää kannattavana, kun se pystyy tuottamaan toiminnallaan voittoa. Yksinkertaisimmillaan yrityksen kannattavuudesta voidaan tehdä päätelmiä vähentämällä tuloslaskelman tuotoista kulut. Kuitenkaan pelkkä tuloslaskelman tarkastelu ei riitä, kun halutaan tarkempi selvitys yrityksen kannattavuudesta. Myös tase-erille voi olla tuottovaatimuksia, jotka vaikuttavat yrityksen kannattavuuteen. (Yritystutkimus 2011, 60; Salmi 2011, 122.)

Kannattavuuden tunnuslukujen tarkoituksena on kuvata yrityksen varsinaisen liiketoiminnan kannattavuutta. Tunnuslukujen tarkoituksena on selvittää, kuinka tehokkaasti ja kannattavasti yritys toimii ja riittääkö tulos tuottamaan riittävän voiton yritykseen sijoitetulle pääomalle. (Seppänen 2011, 71–73.)

4.2.2 Tulosprosentit

Tulosprosentilla tarkoitetaan sitä, että tuloslaskelman muut erät suhteutetaan liiketoiminnan tuottoihin niiden arvon ollessa 100 %. Sen avulla voidaan nähdä myös tunnusluvun trendi eli kehittymisen suunta. Tunnusluvun arvot vaihtelevat toimialoittain hyvin paljon. Siksi niiden vertailussa on oltava varovainen. (Salmi 2011, 149–150.)

Tulosprosentit lasketaan seuraavilla kaavoilla

$$\text{Käyttökate \%} = \frac{\text{käyttökate}}{\text{liiketoiminnan tuotot}} \times 100 \quad (2)$$

$$\text{Liiketulos \%} = \frac{\text{liikevoitto}}{\text{liiketoiminnan tuotot}} \times 100$$

(3)

$$\text{Nettotulos \%} = \frac{\text{nettotulos}}{\text{liiketoiminnan tuotot}} \times 100 \quad (4)$$

Tulosprosentit perustuvat yrityksen tuloslaskelmasta saataviin tietoihin. Ne eivät ole parhaita mittareita kun halutaan vertailla eri yrityksiä keskenään, koska niistä ei selviä taseen vaikutus yrityksen kannattavuuteen (Kallunki ym. 2007, 78). Tulosprosenttien muutoksen vertailu on hyödyllistä yrityksen eri tilikausien välillä. Jos esimerkiksi käyttökateessa on tapahtunut suuria muutoksia, on muutoksen syytä analysoitava tarkemmin. (Leppiniemi & Leppiniemi 2006, 218.)

4.2.3 Sijoitetun pääoman tuotto prosentit

Kannattavuutta mitataan yleisimmin sijoitetun pääoman tuotto prosentilla. Se on hyvä mittari kannattavuudelle, koska se on toimialasta riippumaton ja tarkastelee yritystä sijoittajan näkökulmasta. Tunnusluku kuvaa yrityksen suhteellista kannattavuutta, eli voittoa suhteutettuna sijoitettuun pääomaan. (Yritystutkimus 2011, 65.)

Kuitenkaan tämä tunnusluku ei sovi kaikenlaisille yrityksille. Esimerkiksi yrityksillä, jotka eivät vaadi suuria sijoituksia vaan perustuvat esimerkiksi osaamiseen, pääoman tuotto prosentti ei ole oikea mittari kannattavuuden arviointiin. (Salmi 2011, 162–167.)

Sijoitetun pääoman tuotto kuvaa liiketoiminnan tuottoa suhteessa tuottoa vaativaan pääomaan. Sijoitetulla pääomalla tarkoitetaan omaa pääomaa ja korollista vierasta pääomaa. Korollisen vieraan pääoman määrittäminen ei välttämättä täysin onnistu tilinpäätöstietojen perusteella. (Kallunki ym. 2011, 74–76.)

Pääoman tuoton tunnuslukujen tarkoituksena on selvittää, kuinka suuri tulos on saatu aikaan tilikauden aikana käytettävissä olevilla pääomilla. Siksi jakajana käytetään tilikauden aikaisten pääomien keskiarvoa. (Leppiniemi & Leppiniemi 2006, 221, 226.)

$$\text{Sijoitetun pääoman tuotto \%} = \frac{\text{Liiketulos} + \text{rahoituskulut}}{\text{Sijoitettu pääoma keskimäärin}} \quad (5)$$

Sijoitetun pääoman tuottoa pidetään hyvänä, kun se on yli 10 %, tyydyttävänä kun se on 5–9 % ja heikkona kun se on alle 5 %. (Salmi 2011, 160.)

Oman pääoman tuotto % = Nettotulos

Oma pääoma keskimäärin

(6)

On hyvä arvioida yrityksen kannattavuutta useamman mittarin avulla, koska kuten edellä todettiin, kaikki laskutavat eivät sovi kaiken tyyppisille yrityksille. Yhtä tunnuslukua kattavampi kuva voidaan saada esimerkiksi laskemalla sijoitetun ja oman pääoman tuotto ja tulosprosentit. (Salmi 2011, 166.)

4.3 Maksuvalmius

4.3.1 Riittävätkö rahat?

Rahan riittävyys eli maksuvalmius kertoo yrityksen kyvystä suoriutua juoksevista velvoitteistaan. Maksuvalmiuden periaatteen mukaan yrityksellä on koko ajan oltava riittävästi rahaa tai likvidiä eli helposti rahaksi muutettavaa omaisuutta riittävästi sen velvoitteisiin nähden. (Salmi 2011, 177.) Maksuvalmiuden tunnusluvut mittaavat yleensä alle vuoden kuluessa eräänntyvien maksujen maksukykyä ja mahdollisuutta muuttaa omaisuutta nopeasti rahaksi (Seppänen 2011, 87).

Maksuvalmiutta mittaamalla selvitetään yrityksen likvidien varojen määrää suhteessa lyhytaikaisiin velkoihin. Staattista eli välitöntä maksuvalmiutta kuvaa yrityksen tase, ja se kuvaa aina yhden ajankohdan tilannetta. Staattisen maksuvalmiuden arviointiin käytetyt tunnusluvut eivät huomioi sitä, kuinka nopeasti varat ovat muutettavissa rahaksi. (Seppänen 2011, 87–88.)

Dynaaminen eli toiminnallinen maksuvalmius selviää yrityksen rahoituslaskelmasta, ja se kuvaa yrityksen rahavirtojen riittävyttä (Salmi 2011, 178). Tässä työssä maksuvalmiutta käsitellään vain staattisen maksuvalmiuden näkökulmasta.

4.3.2 Quick ratio

Quick ratiolla mitataan yrityksen välitöntä maksuvalmiutta. Siinä katsotaan yrityksen likvidiksi omaisuudeksi rahoitusomaisuus eli raha ja arvopaperit sekä lyhytaikaiset saamiset. Tunnusluku on toimialasta riippumaton, koska maksuvalmiuden on oltava hyvä millä tahansa toimialalla. (Vilkkumaa 2010, 49.)

Quick ratio = Lyhytaikaiset saamiset + Rahoitusomaisuus

Lyhytaikainen vieras pääoma – saadut ennakot (7)

Quick ration sanotaan olevan hyvä kun sen arvo on 1,0 tai enemmän. 0,5 – 0,9 on tyydyttävä ja alle 0,5 heikko. Kun arvo on tasan yksi, likvidiä omaisuutta on yhtä paljon kuin lyhytaikaista velkaa. (Salmi 2011, 180.)

4.3.3 Current ratio

Current ratio ottaa huomioon koko nettokäyttöpääoman, eli rahoitusomaisuuteen lisätään myös vaihto-omaisuus. Käytännössä current ratiota ei välttämättä pidetä hyvänä lyhytaikaisen maksuvalmiuden mittarina, koska vaihto-omaisuutta ei yleensä vaihdeta rahaksi, vaan tilalle hankitaan uutta ja varaston arvo pysyy ennallaan. Myöskään taaseissa arvostetusta vaihto-omaisuudesta ei välttämättä katsota saatavan samaa hintaa jos se joudutaan realisoimaan nopeasti velkojen maksua varten. Se on käyttökel-poinen kuitenkin esimerkiksi luottolaitosten näkökulmasta, koska vaihto-omaisuus on tarvittaessa helposti muutettavissa rahaksi. (Kauppalehti tietopalvelut 2013; Salmi 2011, 181.)

Current ratio = Lyhytaikaiset saamiset + Rahoitusomaisuus + vaihto-omaisuus

Lyhytaikainen vieras pääoma – saadut ennakot (8)

Current ration hyvä taso on 2,0 tai enemmän, tyydyttävä 1,0–1,9 ja heikko alle 1,0. (Salmi 2011, 181.)

4.4 Vakavaraisuus

4.4.1 Yrityksen rahoitusrakenne

Yrityksen vakavaraisuus kertoo sen mahdollisuudesta selviytyä pitkän aikavälin velvoit-teistaan. Vakavaraisuudella mitataan yrityksen rahoitusrakennetta sekä rahoituksellista joustavuutta ja rahoitusriskiä. Näillä tarkoitetaan yrityksen mahdollisuuksia hankkia tarvittaessa lisää pääomaa toiminnan rahoittamiseen. (Leppiniemi & Leppiniemi 2006, 253–254.)

Yrityksen toimintaa voidaan rahoittaa siihen sijoitettavalla omalla pääomalla tai lainarahalla eli vieraalla pääomalla. Yritykseen sijoitetulle pääomalle vaaditaan aina tuottoa, oli se sitten omaa tai vierasta pääomaa. Pääomalla on aina kustannus, ja näitä kustannuksia yrityksen pääomarakenne kestää vain rajoitetusti. (Salmi 2011, 155.)

Vakavaraisuuden tunnusluvut kertovat yrityksen oman ja vieraan pääoman suhteesta. Vakavarainen yritys kestää myös tappiollisia vuosia, koska sen oma pääoma riittää kattamaan mahdolliset tappiot. Jos omalla pääomalla ei pystytä kattamaan tappioita, joudutaan yleensä lisäämään vierasta pääomaa. Tämä taas heikentää vakavaraisuutta entisestään. Vakavaraisuus ja maksuvalmius kuvaavat siis yleisesti yrityksen rahavarojen riittämistä, maksuvalmius lyhyellä ja vakavaraisuus pitkällä aikavälillä. (Salmi 2011, 122.)

Oman ja vieraan pääoman suhteella on aina kaksi puolta yritystoiminnan tehokkuutta ja vakavaraisuutta arvioitaessa. Yritys, jonka toiminta on rahoitettu lähes kokonaan omalla pääomalla, on vakavarainen, ja sillä on hyvä suojapuskuri tappiota varten sekä hyvä mahdollisuus saada vierasta pääomaa toimintansa rahoittamiseen tarvittaessa. (Seppänen 2011, 115.)

Kuitenkin rahoitettaessa yrityksen toiminnan vaatimia investointeja omalla pääomalla, jää myös pääoman tuotto pienemmäksi, koska silloin ei hyödynnetä niin sanottua velkavipua eli oman pääoman tuoton kasvattamista vieraan pääoman määrää lisäämällä. (Leppiniemi & Leppiniemi 200, 265.)

Yrityksen rahoituksen jakautuminen omaan ja vieraaseen pääomaan kertoo myös yritysjohtajan riskinottokyvystä ja myös siitä, onko yritystoiminnassa ja sen rahoitusrakenteessa varaa riskinottoon (Seppänen 2011, 153). Näitä yritysjohtajan strategisia valintoja ei ole tarkoitus tässä työssä analysoida tarkemmin, mutta asian vaikutus on hyvä huomioida vakavaraisuutta ja maksuvalmiutta arvioitaessa.

4.4.2 Omavaraisuusaste

Omavaraisuusaste kertoo, minkä verran yrityksen kokonaispääomasta on omaa pääomaa ja minkä verran vierasta. Omavaraisuusaste mittaa yrityksen kykyä selviytyä velvoitteistaan pitkällä aikavälillä ja oman pääoman ja vieraan pääoman suhteesta voi-

daan päätellä myös, onko yrityksellä varaa tappiollisiin vuosiin. (Yritystutkimus 2011, 66.)

$$\text{Omavaraisuusaste} = \frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakkomaksut}} \times 100 \quad (9)$$

Vaikka omavaraisuusaste riippuu paljon toimialasta, ohjeellisen asteikon mukaan 40 % tai enemmän on hyvä, 20–39 % tyydyttävä ja alle 20 % heikko. Omavaraisuusaste on kuitenkin hyvin tulkinnanvarainen mittari, ja Salmen (2011, 168) mukaan on yrityksen omistajien päätettävissä, millaisella pääomarakenteella yrityksen toiminta halutaan rahoittaa. Korkea omavaraisuusaste auttaa yritystä selviämään tappiollisista vuosista, mutta toisaalta oman pääoman tuottovaatimus on usein suurempi kuin vieraan pääoman. (Salmi 2011, 168.)

4.4.3 Net gearing

Net gearing eli nettovelkaantumisaste mittaa yrityksen velkaantumisastetta ja tarkastelee tasetta sidotun pääoman näkökulmasta. Nettovelkaantumisaste kuvaa omaan pääomaan suhteutettua korollista velkaa, jota yritys ei pysty maksamaan liiketoiminnasta saamallaan kassavirralla. (Salmi 2011, 169.)

$$\text{Net gearing} = \frac{\text{Korollinen vieras pääoma} - \text{Rahavarat}}{\text{Oma pääoma}} \times 100 \quad (10)$$

Net gearingin arvoa pidetään hyvänä kun se on 50 % tai vähemmän, tyydyttävänä kun se on 51–100 % ja huonona sen ollessa yli 100 %. Jos yrityksen oma pääoma on negatiivinen ja tunnusluvun arvo -merkkinen, on sen arvo heikko. (Yritystutkimus 2011, 68.)

4.4.4 Suhteellinen velkaantuneisuus

Suhteellinen velkaantumisaste lasketaan suhteuttamalla velkojen määrä liikevaihtoon. Tunnusluku kertoo, paljonko yrityksellä on velkaa liikevaihdon määrään suhteutettuna ja se myös mittaa, riittävätkö liiketoiminnan tuotot velkojen hoitamiseen. Salmen (2011, 171) mukaan usein varsinkin yrityksissä, joissa oman pääoman määrä on pieni, suh-

teellinen velkaantuneisuus on hyvä mittari siihen, kuinka yritys pystyy suoriutumaan veloistaan. (Salmi 2011, 171.)

Tunnusluvun heikkous on, ettei se huomioi sitä, että liikevaihdon on katettava myös liiketoiminnan kulut. Siksi suhteellinen velkaantuneisuus voidaan laskea myös käyttämällä käyttökatetta liikevaihdon sijasta, jolloin tunnusluvun arvo kertoo korollisten velkojen takaisinmaksuajan vuosina. (Seppänen 2011, 85.)

$$\text{Suhteellinen velkaantumisasaste} = \frac{\text{Vieras pääoma}}{\text{Liikevaihto}} \times 100 \quad (11)$$

$$\text{Korollisten velkojen takaisinmaksuaika} = \frac{\text{Korollinen vieras pääoma}}{\text{Käyttökate}} \quad (12)$$

4.5 Tehokkuus

Kohdeyrityksen toimialan, tukkukaupan ja maahantuonnin perusteella toimintaan vaikuttavia tekijöitä ovat vaihto-omaisuus ja myyntisaamiset. Siksi työssä tarkastellaan myös yrityksen toiminnan tehokkuutta käyttöpääoman ja kiertoaikojen tunnusluvuilla.

4.5.1 Käyttöpääoma

Käyttöpääoma kuvaa yrityksen päivittäiseen toimintaan sitoutuvaa pääomaa. Rahaa sitoutuu varastossa oleviin tarvikkeisiin sekä myyntisaamisiin. Käyttöpääoman määrää taas pienentää se, että yritys saa omilta toimittajiltaan maksuaikaa hankinnoilleen. (Vilkkumaa 2010, 55.)

Käyttöpääoma on tärkeä mittari yrityksen talouden hallinnassa. Kun käyttöpääoman määrä on pieni, myös pääoman kustannukset ovat alhaiset. Tällöin pääomalle saadaan parempi tuotto ja myös maksuvalmius on parempi. Toisaalta palvelukyvyyn säilyttäminen edellyttävät riittävää käyttöpääoman määrää. Jos yrityksen vaihto-omaisuus pidetään liian pienenä, voi asiakkaille toimitettavien tuotteiden saatavuus olla huono ja toimitusajat pitkiä. Tämä vaikuttaa pidemmällä ajanjaksolla yrityksen palvelukykyyn ja sitä kautta todennäköisesti myös tulokseen. (Salmi 2011, 188.)

Käyttöpääoman laskentakaava

+ Vaihto-omaisuus
 + Myyntisaamiset
 – Ostovelat
 – Saadut ennakot
 = **Käyttöpääoma**

Kuvio 3. Käyttöpääoman laskentakaava (Salmi 2011, 187).

Kun halutaan vertailla käyttöpääomaa esimerkiksi eri tilikausien tai eri yritysten välillä, lasketaan käyttöpääomaprocentti. Siinä käyttöpääoma suhteutetaan yrityksen liikevaihtoon. (Salmi 2011, 187.)

$$\text{Käyttöpääoma \%} = \frac{\text{Käyttöpääoma}}{\text{Liikevaihto}} \times 100 \quad (13)$$

Käyttöpääomaprocentti on hyödyllinen tunnusluku myös toiminnan suunnittelussa. Kun suhteutetaan käyttöpääoma liikevaihtoon, voidaan liikevaihdon kasvutavoitteen perusteella myös arvioida kasvavan toiminnan sitomaa pääoman määrää. (Kauppalehti tietopalvelut 2013; Yritystutkimus 2011, 69.)

4.5.2 Vaihto-omaisuuden kierto

Vaihto-omaisuus on lyhytkestoista omaisuutta, ja usein se tarkoittaa myyntiä varten varastoituja hyödykkeitä. Vaihto-omaisuuden arvostaminen tilinpäätöksessä on tarkasti säädelty. Kuitenkin eri yritykset voivat käyttää erilaisia periaatteita vaihto-omaisuuden hankintamenojen aktivoinnissa eli tasearvon kirjaamisessa, ja nämä arvostamisperiaatteet voivat vaikuttaa merkittävästi tulokseen. (Salmi 2011, 63–64.)

Tilinpäätösanalyysin vertailukelpoisuuden kannalta olennaista on, että yritys on käyttänyt eri tilikausina samoja arvostusperiaatteita. Eri lailla vaihto-omaisuutensa arvostavia yrityksiä ei voi vertailla keskenään. (Salmi 2011, 64.) Tilinpäätöksen liitetiedoista voi tarkistaa onko yritys säilyttänyt samat arvostusperiaatteet koko tarkastelujakson ajan.

Vaihto-omaisuuden kiertoaikaa mittaamalla voidaan selvittää yrityksen rahoituksellista joustavuutta. Rahoituksellisella joustavuudella tarkoitetaan sitä, että yrityksellä on käytössään resursseja, jotka voidaan tarvittaessa muuttaa rahaksi, tai että se pystyy saamaan ulkopuolista rahoitusta toimintaansa. Jos vaihto-omaisuuteen sitoutuvaa rahamäärää on mahdollista pienentää, voidaan rahaa vapauttaa muuhun toimintaan. (Leppiniemi & Leppiniemi 2006, 248.)

Vaihto-omaisuuden kiertoaika mittaa myös varastoinnin tehokkuutta. Mitä lyhyempi on vaihto-omaisuuden kiertoaika, sitä tehokkaammin yritys toimii, ja sen käyttöpääomaan sitoutuva rahamäärä on pienempi. Luku on toimialakohtainen eikä sille ole annettu ohjearvoja. (Kauppalehti tietopalvelut 2013.)

Vaihto-omaisuuden kiertoaika lasketaan kertomalla vaihto-omaisuus, josta on vähennetty ennakkomaksut 365:lla ja jaetaan tämä kauden aine- ja tarvikekäytön määrällä.

$$\text{Vaihto-omaisuuden kiertoaika (pv)} = \frac{365 * (\text{vaihto-om.} - \text{vaihto-om. ennakkomaksut})}{\text{aine- ja tarvikekäyttö}} \quad (14)$$

4.5.3 Myyntisaamisten kiertoaika

Myyntisaamisten kiertoaika päivinä lasketaan jakamalla myyntisaamisten määrä liikevaihdolla ja kertomalla se vuoden päivien määrällä.

$$\text{Myyntisaamisten kiertoaika (pv)} = \frac{\text{myyntisaamiset} * 365}{\text{liikevaihto}} \quad (15)$$

Myyntisaamisten kiertoaika mittaa asiakkaille annettuja maksuaikoja ja perinnän tehokkuutta. Myyntisaamisten kiertoaika siis kertoo, missä ajassa asiakkaat todellisuudessa maksavat laskunsa. Mitä hitaampi on myyntisaamisten kiertoaika, sitä enemmän yrityksellä sitoutuu pääomaa saamisiin. (Vilkkumaa 2010, 53.)

Myyntisaamisten kiertoaikassa kannattaa huomioida se, että myyntisaamisiin sisältyy arvonnisävero, mutta liikevaihtoon ei. Siksi laskukaavan antama tulos ei ole täysin luotettava, vaan todellinen kiertoaika on jonkin verran lyhyempi. (Yritystutkimus 2011, 69.) Kiertoaikoja vertailemalla voidaan kuitenkin tutkia tunnusluvun kehityksen suuntaa.

5 Kohdeyrityksen tilinpäätösanalyysi

5.1 Lähtökohta analyysille

Tämän työn tavoitteena on tuottaa tilinpäätösanalyysi Yritys X Oy:lle. Tilinpäätösanalyysi pohjautuu yrityksen tilinpäätöstietoihin vuosilta 2010 –2012 sekä Toimiala Onlinen toimialakohtaisiin tilinpäätöstilastoihin. Lisäksi vuoden 2010 vuoden vertailuarvoina tarvittavissa tunnusluvuissa on käytetty vuoden 2009 lukuja, jotka selviävät vuoden 2010 tilinpäätöksestä.

Vertailua saman toimialan yrityksiin tehdään niiltä osin kuin vertailutietoja on saatavilla. Osalle laskettavista tunnusluvuista ei löytynyt tilastotietoa, joten näiden kohdalla tehdään analysointia vain yrityksen omien tilinpäätösten pohjalta.

5.2 Tilinpäätösanalyysin toteuttaminen

Tilinpäätösanalyysi toteutetaan vaihe vaiheelta, ja kun analysoitava aineisto on hankittu, edetään seuraavassa järjestyksessä:

1. käytettävien tunnuslukujen valinta
2. vertailukohteiden valinta
3. tilinpäätöstietojen yleiskatsaus ennen varsinaista analyysia
4. tilinpäätöstietojen oikaisu
5. tunnuslukujen laskeminen
6. tunnuslukujen analysointi.

5.2.1 Tunnuslukujen valinta

Ennen varsinaista analyysia siis määritetään käytettävät tunnusluvut. Käytettävät tunnusluvut ja niiden laskentakaavat on esitetty luvussa neljä.

Laskettavat tunnusluvut ovat käytetyimpiä perinteisen tunnuslukuanalyysin mittauskohteita. Tarkoituksena on muodostaa käsitys yrityksen kannattavuudesta, maksuvalmiudesta ja vakavaraisuudesta, jolloin perinteiset tunnusluvut palvelevat hyvin tarkoitusta.

1. Kasvu
 - a. Liikevaihdon, käyttökatteen ja nettotuloksen prosentuaalinen muutos
2. Kannattavuus
 - a. Tulosprosentit eli käyttökatte, liiketulos ja nettotulos suhteutettuna liikevaihtoon
 - b. Sijoitetun pääoman tuotto
 - c. Oman pääoman tuotto
3. Maksuvalmius
 - a. Quick ratio
 - b. Current ratio
4. Vakavaraisuus
 - a. Omavaraisuusaste
 - b. Net gearing eli nettovelkaantumisaste
 - c. Suhteellinen velkaantumisaste
 - d. Korollisten velkojen takaisinmaksuaika
5. Yrityksen toiminnan sitoma pääoma
 - a. Käyttöpääoma
 - b. Vaihto-omaisuuden kiertoaika.

Tunnuslukujen laskukaavat 1–15 on esitetty luvussa neljä.

5.2.2 Vertailukohteiden valinta

Seuraavaksi määritetään, mihin yrityksen saamia tunnuslukuja vertaillaan. Vertailukohteina käytetään yrityksen aikaisempien vuosien tunnuslukuja ja Yritystutkimuksen ohjearvoja tunnusluville. Näiden perusteella voidaan muodostaa käsitys yrityksen toiminnan tasosta ja kehityksen suunnasta.

Kuten aikaisemmin on todettu, toimialan vaikutus tunnuslukuihin on merkittävä. Yrityksen tuloksia verrataan toimialan tasoon, jolloin nähdään ensinnäkin se, noudattavatko toimialan tunnuslukujen arvot ohjearvoja. Toiseksi nähdään myös se, mihin yrityksen tunnuslukujen arvot sijoittuvat toimialavertailussa.

5.3 Tilinpäätösten yleissilmäys ja oikaisut

Seuraavaksi tarkastellaan yrityksen tilinpäätöksiä. Yleissilmäyksen perusteella kohdeyrityksen tilinpäätöksistä on pääteltävissä, että yritys on kasvattanut liikevaihtoaan tarkasteluvuosien aikana. Vuodesta 2010 vuoteen 2011 yritys on lähes kaksinkertaistanut voittonsa, kun taas vuoden 2012 tulos on ollut heikompi. Yrityksen toiminta näyttää tuloslaskelman perusteella kannattavalta, koska se pystyy tuottamaan toiminnallaan voittoa.

Taseesta voidaan nähdä, että yrityksen taseen vastaavat koostuvat pääasiassa vaihto-omaisuudesta. Tästä voidaan päätellä, että yrityksessä on paljon likvidiä omaisuutta, eikä sen toiminta vaadi suuria investointeja pysyvien vastaavien muodossa. Taseen vastattavista voidaan nähdä, että yrityksen toimintaan on käytetty suhteellisen paljon vierasta pääomaa.

Yrityksen taseen suurin erä on vaihto-omaisuus. Liitetietojen mukaan tilinpäätösten laskenta- ja arvostusperiaatteet ovat olleet samat koko jakson ajan, joten se ei aiheuta vertailukelvottomuutta tilikausien välillä. Taseen loppusumma on kasvanut liikevaihdon kasvaessa. Viimeisenä vuotena taseen loppusumma on kuitenkin kasvanut, vaikkei liikevaihdossa ole nähtävissä kasvua.

Tuloslaskelmaan tehdään oikaisuja luvussa kaksi esitettyjen oikaisuperusteiden mukaan. Taulukossa yksi on esitetty yrityksen oikaistu tuloslaskelma.

Taulukko 1. Yritys X Oy:n oikaistu tuloslaskelma vuosilta 2009–2012.

OIKAISTU TULOSLASKELMA	2012	2011	2010	2009
LIKEVAIHTO	1960383	1967876	1783735	1586916
Liiketoiminnan muut tuotot	14868	4338	0	0
LIKETOIMINNAN TUOTOT YHT.	1975251	1972214	1783735	1586916
Aine- ja tarvikekäyttö	1205898	1391518	1186069	898189
Ulkopuoliset palvelut	4537	1981	2535	2283
Henkilöstökulut	291541	173689	181862	281190
Liiketoiminnan muut kulut	298662	308042	253791	298518
Varaston muutos	-45734	108708	-60602	-138489
KÄYTTÖKATE	128879	205692	98876	-31753
Suunnitelman mukaiset poistot	14491	18142	6120	9486
LIKETULOS	114388	187550	92756	-41239

Muut korko- ja rahoitustuotot	3229	3488	2245	5344
Korkokulut ja muut rahoituskulut	55027	39675	30230	16531
Välittömät verot	15335	39355	16840	0
NETTOTULOS	47255	112008	47931	-52426
Satunnaiset kulut	30000	0	0	0
KOKONAISTULOS	17255	112008	47931	-52426
Muut tuloksen oikaisut	7172	4667	16840	15
TILIKAUDEN TULOS	24427	116675	64771	-52411

Tuloslaskelmaa on oikaistu seuraavilla toimenpiteillä:

1. Liiketoiminnan muista kuluista oikaistaan olennaisesti tulokseen vaikuttavat satunnaiset erät, joiden ei katsota olevan varsinaisen liiketoiminnan tuottoihin kohdistuvaa kulua. Yrityksestä saatujen tietojen perusteella vuoden 2012 liiketoiminnan muista kuluista on oikaistu satunnainen erä 30 000 euroa.
2. Tilikauden verot on oikaistu vastaamaan oikaistun nettotuloksen mukaista veroa. Tekijän oletuksena on, että kohdeyrityksen tuloslaskelman erät eivät sisällä verotuksessa vähennyskelvottomia kuluja. Vero on laskettu kukin vuoden yhteisöverokannalla, joka vuonna 2012 oli 24,5 % ja 26 % vuosina 2010–2011 % (Veronmaksajat 2013).

Oikaistussa tuloslaskelmassa verotettava tulo on laskettu vähentämällä nettotuloksesta tuloslaskelmalla ilmoitettu vero. Vuonna 2012 verotettavaa tuloa lisää satunnainen kuluerä, joka on oikaistu tuloksesta. Vuosien 2011 ja 2010 veroihin vaikutti edellisten tilikausien vähennettävät tappiot. Näiden tilikausien vero on oikaistu vastaamaan tilikauden tulosta ilman vähennyksiä.

3. Vuoden 2009 oikaistu tuloslaskelma on mukana vuoden 2010 tunnuslukujen laskemista varten. Vuonna 2009 välittömät verot on oikaistu, koska verotettava tulos oli 0 euroa.

Tilinpäätöksen 2012 liitetiedoista (liite 4) selviää, että liiketoiminnan muut tuotot ovat palvelutuottoja. Niitä ei ole tässä työssä oikaistu, vaan ne sisällytetään liiketoiminnan tuottoihin.

Tasetta oikaistaan samoin kuin tulosta luvun kaksi perusteiden mukaisesti. Yrityksen oikaistu tase vuosilta 2009–2012 on esitetty taulukossa kaksi.

Taulukko 2. Yritys X Oy:n oikaistu tase vuosilta 2009–2012.

OIKAISTU TASE	2012	2011	2010	2009
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet	569	5218	10238	15258
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	29525	39366	3300	11399
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	30094	44584	13538	26657
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto-omaisuus	766442	812176	703467	764070
Ennakkomaksut vaihto-omaisuudesta	83242	77992	44356	35013
Myyntisaamiset	184835	104730	158870	51777
Lyhytaikaiset saamiset	22061	4466	16476	66603
Rahat ja pankkisaamiset	48443	1708	11898	22171
Pitkäaikaiset saamiset	2050	3050	4050	5050
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1107073	1004122	939117	944684
VASTAAVAA	1137167	1048706	952655	971341
OMA PÄÄOMA				
Taseen oma pääoma yhteensä	138701	144269	27595	-29581
Oman pääoman oikaisut	0	0	0	38477
OIKAISTU OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	138701	144269	27595	8896
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	658998	726200	596201	887658
Ostovelat	43083	49434	96293	28614
Korollinen lyhytaik. vieras pääoma	238679	77111	199741	10254
Muu lyhytaik. vieras pääoma	57706	51692	32825	35919
OIKAISTU VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	998466	904437	925060	962445
VASTATTAVAA	1137167	1048706	952655	971341

Tasetta on oikaistu seuraavilla toimenpiteillä:

1. Lyhytaikaisista saamisista pitkäaikaisiin on siirretty liitetiedoista ilmenevästä lähipiirilainasta se osuus, jota ei ole lyhennetty seuraavan tilikauden aikana. Tä-

mä näkyy oikaistussa tuloslaskelmassa kohdassa pitkäaikaiset saamiset, ja se on vähennetty kohdasta lyhytaikaiset saamiset.

2. Yrityksen velat on eroteltu tunnuslukujen laskemista varten korollisiin ja korottomiin velkoihin. Tarkempien tietojen puuttuessa jako perustuu tekijän oletukseen, jonka mukaan pitkäaikainen vieras pääoma ja lyhytaikainen laina rahoituslaitoksilta ovat korollista vierasta pääomaa. Muuta lyhytaikaista pääomaa pidetään korottomana vieraana pääomana.
3. Vuoden 2009 taseessa yrityksen oma pääoma oli negatiivinen. Omaa pääomaa on oikaistu Yritystutkimuksen (2011, 45) mukaan niin, että oman pääoman määrä on yrityksen osakepääoman suuruinen. Yrityksellä oli pääomalainaa 45 000 euroa, josta 38 477 euroa on siirretty kattamaan menetetty oma pääoma ja loppuosa on jätetty pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan.

Yrityksen tilinpäätösten liitetiedoista selviää, että pysyvien vastaavien arvostus- ja poistoperusteet sekä vaihto-omaisuuden arvostuseriaatteet ovat säilyneet samoina vuodesta toiseen. Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintamenuun tai sitä alempaan todennäköiseen myyntihintaan. Poistot on tehty vuosittain suunnitelman mukaisina poistoina. (Liitteet 1, 2 ja 3.) Kun arvostuseriaatteet ovat samanlaiset, eri vuosien tilinpäätöksiä voidaan vertailla keskenään (Kallunki ym. 2011, 35).

Liitetietojen (Liitteet 4, 5 ja 6) mukaan yrityksellä ei ole leasingvastuita tai muita oikaistuun taseeseen lisättäviä vastuita.

5.4 Tunnuslukuanalyysi

5.4.1 Kasvu

Kuten aikaisemmin on todettu, yrityksen kasvua voidaan mitata liikevaihdon, käyttökatteen ja nettotuloksen kasvuprosenteilla. Taulukosta ilmenee yrityksen liikevaihdon, käyttökatteen ja nettotuloksen kasvu kolmen vertailuvuoden aikana.

Taulukko 3. Yrityksen kasvua kuvaavat tunnusluvut.

Kasvu	2012	2011	2010
Liikevaihdon kasvu %	-0,4 %	10,3 %	12,4 %
Käyttökateen kasvu %	-37,3 %	108,0 %	411,4 %
Nettotuloksen kasvu %	-57,8 %	133,7 %	191,4 %

Yritys on kasvattanut liiketoimintaansa selvästi kahtena ensimmäisenä vertailuvuotena. Kasvu on ollut voimakasta vuosina 2010 ja 2011. Vuoden 2012 heikentymistä voidaan ehkä tulosten perusteella pitää tasaantumisenä ja heikompana vuotena kasvun jälkeen. Toisaalta, vuonna 2012 liikevaihto on pysynyt kutakuinkin samana edelliseen vuoteen verrattuna, mikä tarkoittaa kulujen kasvamista. Yrityksen kannattaisi selvittää mistä näin suuri kulujen kasvu johtuu. Toiminnan kehittymisen suunta nähdään parhaiten tulevaisuudessa, kun yhdistetään vertailuun seuraavien vuosien prosentit.

5.4.2 Kannattavuus

Kannattavuutta arvioidaan tulosprosenttien ja pääoman tuoton perusteella.

Taulukko 4. Yrityksen kannattavuutta kuvaavat tunnusluvut.

Tulosprosentit	2012	2011	2010
Käyttökate %	6,5 %	10,5 %	5,5 %
Liiketulos %	5,8 %	9,5 %	5,2 %
Nettotulos %	2,4 %	5,7 %	2,7 %

Pääoman tuotto prosentit	2012	2011	2010
Sijoitetun pääoman tuotto %	16 %	24 %	15 %
Oman pääoman tuotto %	29 %	78 %	235 %

Tulosprosentteista nähdään, että yritys toimii kannattavasti, koska kaikki prosentit saavat positiivisen arvon. Yritystutkimuksen (2011, 61) mukaan kaupan alalla käyttökateprosentti on yleensä 2–10 %. Käyttökatteelle ei kuitenkaan ole annettu tavoitearvoa,

vaan sen tavoite riippuu yrityksen poistojen ja vieraasta pääomasta aiheutuvien rahoituskulujen määrästä (Yritystutkimus 2011, 61).

Yrityksen sijoitetun pääoman tuotto on hyvä. Tarkasteluvuosina se oli 15–24 % välillä. Yritys on pystynyt käyttämään siihen sijoitetun pääoman tehokkaasti ja kannattavasti (Seppänen 2011, 72). Laskelmassa sijoitettuun pääomaan on laskettu yrityksen oma pääoma ja korollinen vieras pääoma eli tässä tapauksessa pitkäaikainen vieras pääoma kokonaisuudessaan sekä lyhytaikaisesta vieraasta pääomasta rahoituslaitoslainojen osuus.

Oman pääoman tuottoasteen korkea tunnusluvun arvo kertoo siitä, että yrityksen tulos on hyvä suhteutettuna siihen sijoitettuun omaan pääomaan. Se kertoo myös, että yrityksen toimintaa on rahoitettu suureksi osaksi velkapääomalla. (Seppänen 2011, 72 - 73.)

Varsinkin vuoden 2010 oman pääoman määrä oli huomattavasti muita vertailuvuosia pienempi suhteessa vieraaseen pääomaan, joka selittää tunnusluvun erittäin korkeaa arvoa. Kuten aikaisemmin on todettu, mitä enemmän yrityksen toimintaa on rahoitettu vieraalla pääomalla, sitä korkeampaa tuottoa saadaan myös omalle pääomalle.

Yrityksen toiminta näyttää kannattavalta sekä tulosprosenttien että pääomien tuottoasteen perusteella. Tunnuslukujen muutos on suorassa suhteessa yrityksen liikevaihdon ja tuloksen muutoksiin vertailukausien aikana. Tästä kolmen vuoden jaksosta ei vielä voi suoraan päätellä mihin suuntaan yrityksen toiminta on menossa, koska luvut ovat kahden ensimmäisen vuoden välillä kasvaneet ja kolmantena taas laskeneet.

5.4.3 Maksuvalmius

Maksuvalmiutta mitataan quick ration ja current ration avulla. Taulukosta viisi nähdään kohdeyrityksen saamat arvot tunnusluvuille.

Taulukko 5. Maksuvalmiuden tunnusluvut.

Maksuvalmius	2012	2011	2010
Quick ratio	0,75	0,62	0,57
Current ratio	3,26	5,62	2,84

Quick ration arvot tarkasteluvuosien aikana vaihtelevat välillä 0,57–0,75. Tämä tarkoittaa sitä, että quick ratiolla mitattuna yrityksen maksuvalmius on tyydyttävä. Sen rahat ja myyntisaamiset eivät aivan riitä kattamaan sen lyhytaikaista velkaa.

Quick ration arvot ovat välillä 2,86–5,26. Tunnusluvun arvo on kaikkina vertailuvuosina hyvä. Verrattuna quick ratiioon current ration arvot kertovat, että yrityksellä on varoja sitoutuneena vaihto-omaisuuteen. Current ration perusteella yrityksen maksuvalmiutta voidaan pitää hyvänä, koska jos sen kassavirta ei tilapäisesti riitä lyhytaikaisten velkojen maksamiseen, se voi realisoida vaihto-omaisuuttaan. (Salmi 2011, 181.)

5.4.4 Vakavaraisuus

Vakavaraisuuden arviointiin on käytetty taulukossa kuusi esitettyjä tunnuslukuja. Kaikki mittaavat vakavaraisuutta hieman eri näkökulmasta.

Taulukko 6. Vakavaraisuuden tunnusluvut.

Vakavaraisuus	2012	2011	2010
Omavaraisuusaste	12 %	14 %	3 %
Net gearing	612 %	556 %	2841 %
Suhteellinen velkaantumisaste	51 %	46 %	52 %
Korollisten velkojen maksuaika vuosina	7	4	8

Yrityksen toiminta vaatii paljon pääomaa, joka on sitoutuneena pääasiassa vaihto-omaisuuteen. Yrityksen toiminnan rahoittamiseen on käytetty vierasta pääomaa enemmän suhteessa omaan pääomaan. Omavaraisuusaste on kuitenkin jakson aikana parantunut, vaikka siinä on nähtävissä pieni pudotus vuonna 2012.

Net gearingin korkea arvo kertoo siitä, ettei yritystoiminnan rahavirta riitä maksamaan sen korollista vierasta pääomaa. Koska yritystoiminnan todettiin olevan kannattavaa, net gearingin korkean arvon voidaan katsoa ennemminkin johtuvan yrityksen rahoitusrakenteesta. Kuitenkin korollisen velan määrä on suuri verrattuna yrityksen liiketoiminnan tulokseen. Tämä voi vaikeuttaa yrityksen lisärahoituksen hankintaa.

Suhteellinen velkaantumisaste laskettiin suhteuttamalla vieras pääoma liikevaihtoon. Yrityksen suhteellinen velkaantumisaste on tyydyttävä sen ollessa tarkasteluvuosien aikana 46–52 %. Korollisten velkojen takaisinmaksuaika olisi 4–8 vuotta, jos yritys käyttäisi käyttökatteensa verran rahaa korollisten velkojen maksamiseen.

5.4.5 Tehokkuus

Aikaisemmin todettiin, että tehokkuutta voidaan kuvata sen toiminnan sitoman rahamäärän ja vaihtuvien vastaavien kiertoaikojen avulla.

Taulukko 7. Tehokkuuden tunnusluvut.

Tehokkuus	2012	2011	2010
Käyttöpääoma €	991 436	945 464	810 400
Käyttöpääoma %	51 %	48 %	45 %
Vaihto-omaisuuden kiertoaika (pv)	241	198	228
Myyntisaamisten kiertoaika (pv)	34	19	33

Kaikkien tehokkuutta kuvaavien tunnuslukujen arvot ovat nousseet, eli se voisi kuvata toiminnan tehokkuuden hieman heikentyneen. Käyttöpääomaan sitoutuneen rahamäärän perusteella ei vielä voida tehdä johtopäätöksiä, mutta käyttöpääomaprocentin perusteella huomataan, että suhteutettuna liikevaihtoon, on käyttöpääoman määrä kasvanut jokaisena tarkasteluvuonna edelliseen verrattuna. Myös vaihto-omaisuuden kiertoaika on pidentynyt, samoin myyntisaamisten kiertoaika.

Toiminnan tehostamisella voidaan vähentää päivittäisen toiminnan sitomaa rahamäärää. Jos käyttöpääoman määrää ja vaihto-omaisuuden kiertoaikaa voidaan pienentää, se vähentää myös pääoman tarvetta, jolloin yritys voisi mahdollisesti käyttää toimintansa rahoittamiseen vähemmän vierasta pääomaa. (Kauppalehti tietopalvelut 2013.)

Aikaisemmin todettiin, että käyttöpääomaprosentin avulla voidaan seurata käyttöpääoman määrää suhteutettuna liikevaihtoon. Käyttöpääomaprosentin noustessa yrityksen toimintaan sitoutuu vuosi vuodelta enemmän pääomaa suhteessa liikevaihtoon. Käyttöpääoman prosentuaalinen määrä yrityksen liikevaihdosta on noussut 45 prosentista 51 prosenttiin. Yrityksen toiminta vaatii siis käyttöpääomaa noin puolet liikevaihdon määrästä.

Myyntisaamisten kiertoajan perusteella yrityksen asiakkaat ovat käyttäneet keskimäärin 19–34 päivää maksuaikaa. Myyntisaamisten kiertoaikaan yritys ei välttämättä voi vaikuttaa muuten kuin maksuehtojen määrittämisellä. Maksuaikojen pidentyminen voi johtua maksuehtojen muutoksista tai asiakkaiden maksukäyttäytymisen muuttumisesta.

5.5 Toimialavertailu

Kuten tekstissä on aikaisemmin todettu, on tilinpäätösten vertailu kyseenalaista erilaisien arvostusperiaatteiden ja tilinpäätösoikaisujen vuoksi. Toimialan sisällä tehtävässä vertailussa on aina riski, että juuri edellä mainitut periaatteet ovat erilaiset.

Toimialavertailussa käytetään Toimiala Online- verkkopalvelusta saatavia Finnveran tilinpäätöstietoja. Toimialaluokituksena käytetään muiden taloustavaroiden tukkukauppaa (4649), joka on yrityksen oman toimialaluokituksen yläluokka.

Taulukoista ilmenee toimialan tunnuslukujen mediaani, yläkvartiili ja alakvartiili. Yläkvartiililla tarkoitetaan paremmuusjärjestykseen asetettujen lukujen parhaimman neljänneksen ylärajaa. Alakvartiili on huonoimman neljänneksen yläraja ja mediaani kaikkien havaintoarvojen keskimäinen arvo. (Leppiniemi & Leppiniemi 2006, 51.)

Kun tulkitaan tunnuslukuja absoluuttisten arvojen perusteella, ei huomioida toimialakohtaisia eroja tunnusluvuissa. Jos yrityksen tunnusluvun absoluuttinen arvo on heikko, mutta se sijoittuu toimialavertailussa hyvin, voidaan arvoa pitää hyvänä. Vastaavasti absoluuttisen arvon ollessa hyvä, mutta toimialavertailussa heikommassa päässä, pidetään tunnuslukua heikkona. (Leppiniemi & Leppiniemi 2006, 51–52.)

Taulukko 8. Toimialan tunnuslukujen yläkvartiili, mediaani ja alakvartiili (Toimiala Online 2013) sekä kohdeyrityksen vastaavat tunnusluvut.

Liikevaihto, 1000 €		2012	2011	2010
	Yläkvartiili	1838	1724	1316
	Mediaani	914	582	467
	Alakvartiili	246	165	127
	Kohdeyritys	196	197	178
Liikevaihdon muutos, %		2012	2011	2010
	Yläkvartiili	37,6	28,6	26,5
	Mediaani	4,8	10,3	4,4
	Alakvartiili	-6,5	-3,7	-7,6
	Kohdeyritys	-0,4	10,30	12,40
Käyttökate, %		2012	2011	2010
	Yläkvartiili	9,9	9,5	8,5
	Mediaani	4,4	4,9	3,6
	Alakvartiili	0	-0,1	-2,1
	Kohdeyritys	6,5	10,5	5,5
Liiketulos, %		2012	2011	2010
	Yläkvartiili	8,2	6,9	6,9
	Mediaani	3,1	3,4	2,8
	Alakvartiili	-1,6	-3,2	-4,1
	Kohdeyritys	5,8	9,5	5,2
Nettotulos, %		2012	2011	2010
	Yläkvartiili	5,8	4,4	4,1
	Mediaani	1,3	1,4	0,9
	Alakvartiili	-2,4	-6	-7,3
	Kohdeyritys	2,4	5,7	2,7
Sijoitetun pääoman tuotto-%		2012	2011	2010
	Yläkvartiili	23,5	23,6	20,2
	Mediaani	7,7	8,8	8
	Alakvartiili	-1,1	-5,4	-7,1
	Kohdeyritys	16	24	15
Omavaraisuusaste, %		2012	2011	2010
	Yläkvartiili	41,7	42	38
	Mediaani	17,2	20,3	17,4
	Alakvartiili	4,7	3,5	1,1
	Kohdeyritys	12	14	3

Current ratio		2012	2011	2010
	Yläkvartiili	3	2,7	2,7
	Mediaani	1,8	1,7	1,7
	Alakvartiili	1,3	1,2	1,1
	Kohdeyritys	3,3	5,6	2,8
Quick ratio		2012	2011	2010
	Yläkvartiili	1,1	1,2	1,3
	Mediaani	0,8	0,7	0,8
	Alakvartiili	0,5	0,4	0,4
	Kohdeyritys	0,8	0,6	0,6
Käyttöpääoma, %		2012	2011	2010
	Yläkvartiili	39,2	37,7	35,7
	Mediaani	26,8	22,6	22,8
	Alakvartiili	14,6	10,2	9,3
	Kohdeyritys	50,6	48,0	45,4
Myyntisaamisten kiertäminen, pv		2012	2011	2010
	Yläkvartiili	56	48	51
	Mediaani	38	30	24
	Alakvartiili	13	12	10
	Kohdeyritys	34	19	33

Havaintojen perusteella voidaan todeta, että kohdeyritys on muihin vertailuyrityksiin nähden pienimmästä päästä liikevaihdolla mitattuna. Toimialan sisällä voidaan myös nähdä, että yritysten koko on kasvanut kolmen vuoden aikana.

Käyttökate- liike-tulos- ja nettotulosprosenttien perusteella kohdeyritys sijoittuu vertailussa mediaanin ja yläkvartiilin välille. Kohdeyrityksen kannattavuuden voidaan tulosprosenttien perusteella sanoa olevan erinomainen. Myös heikoimpana kautena 2010 kohdeyrityksen tunnuslukujen arvot ovat toimialakohtaisesti hyvät.

Myös sijoitetun pääoman tuotto on korkea suhteessa muihin tukkukaupassa toimiviin yrityksiin verrattuna. Omavaraisuusaste on mediaanin ja alakvartiilin välillä eli kohtalaisella tasolla, vaikka absoluuttisen arvon mukaan se on heikko.

Kuten aikaisemmin todettiin, yrityksellä on paljon varoja sitoutuneena vaihto-omaisuuteen. Tämä näkyy myös maksuvalmiuden tunnusluvuissa. Quick ration arvot ovat hieman mediaanin alapuolella, mutta current ration taas parhaan neljänneksen joukossa. Myös toimialavertailun perusteella kohdeyrityksen maksuvalmius on tyydyttävä tai melko hyvä.

Kun aikaisemmin analysoitiin käyttöpääomaa, voitiin nähdä sen rahamääräinen määrä sekä suhde liikevaihtoon. Kun sitä verrataan toimialaan, saadaan käsitys sen yleisestä tasosta. Toimialavertailun perusteella kohdeyrityksen käyttöpääomaprocentti on korkea, eli muihin yrityksiin verrattuna sen käyttöpääoma sitoo paljon varoja. Kuitenkaan tilinpäätösanalyysin perusteella ei voida analysoida sitä, parantaako kohdeyrityksen korkea käyttöpääoma esimerkiksi toimitusvarmuutta ja asiakassuhteita. Myyntisaamisten kiertoaika kohdeyrityksellä on keskiverto.

Kun toimialakohtaisia tunnuslukuja katsotaan kokonaisuutena, kohdeyritys sijoittuu kyseisessä joukossa hyvälle tasolle. Kuten aikaisemmin mainittiin, tunnuslukujen ohjearvot voivat olla hyvinkin toimialakohtaisia. Vaikka tilinpäätösperusteista ei saadaakaan varmuutta muiden yritysten kohdalla, ainakin suuntaa-antavana analyysina ja tunnuslukujen ohjearvojen määrittäjänä toimiala-analyysi toimii hyvin.

5.6 Yhteenveto

Kohdeyrityksen tunnuslukuanalyysin perusteella voidaan tehdä johtopäätöksiä sen kannattavuudesta, maksuvalmiudesta ja vakavaraisuudesta, sekä pääoman käytön tehokkuudesta. Tilinpäätösanalyysin tulkinnessa kannattaa muistaa, että vaikka tilinpäätösöikaisuiden tarkoituksena on näyttää yrityksen toiminnan ja taloudellisen tilanteen todenmukaisuus ilman tilinpäätössuunnittelua tai satunnaisia eriä, oikaisut perustuvat tekijän olettamuksiin.

Tilinpäätösanalyysi aloitettiin tilinpäätöstietojen tarkastelulla. Yrityksen tilinpäätöstietoja tarkastelemalla ennen tunnuslukujen laskentaa muodostettiin kuva sen taloudellisesta tilanteesta. Tarkastelussa nähtiin yrityksen olevan kannattava, käyttäneen rahoittamiseensa enemmän vierasta kuin omaa pääomaa sekä todettiin, että sillä on paljon varoja sitoutuneena vaihto-omaisuuteen.

Pelkän tilinpäätösten tarkastelun avulla todetut asiat näkyivät yrityksen tunnusluku-analyysissä. Myös tunnuslukuanalyysin perusteella voidaan todeta, että yritystoiminta on kannattavaa, koska se tuottaa voittoa ja tuottoa siihen sijoitetulle pääomalle. Mak-suvalmius on tyydyttävällä tasolla eli yritys pystyy suoriutumaan tyydyttävästi sen lyhytaikaisista velvoitteistaan. Yrityksen vakavaraisuus on matala eli vieraan pääoman määrä on suuri suhteessa kokonaispääomaan.

Toimialavertailussa yrityksen tunnusluvut sijoittuvat pääasiassa mediaanin ja yläkvartiiliin välille ja joidenkin lukujen kohdalla yläkvartiiliin paremmalle puolelle. Yrityksen taloudellinen tila toimialavertailun perusteella näyttää paremmalta kuin tunnuslukujen yleiseen tasoon verrattuna. Näyttää myös siltä, että tukkukaupan tunnuslukujen keskimääräiset arvot ovat hieman heikompia kuin niin sanotut yleisesti hyvänä pidetyt arvot. Kuten aikaisemmin todettiin, toimiala ja liiketoiminnan rakenne vaikuttavat tunnuslukujen arvoihin huomattavasti, jolloin yleisesti hyvänä pidettyjä arvoja ei voida soveltaa kaikille toimialoille.

Tilinpäätösanalyysistä nähtiin, että vaikka kohdeyrityksen taloudellinen tilanne oli tarkasteluviikkojen aikana vähintään tyydyttävällä tai hyvällä tasolla, viimeinen tarkasteluviikko oli heikompi kuin edellinen.

6 Lopuksi

6.1 Työn arviointi

Työn tavoitteena oli selvittää, miten tilinpäätösanalyysin avulla voidaan muodostaa kuva yrityksen taloudellisesta tilanteesta. Lisäksi tavoitteena oli laatia tunnusluku-muotoinen tilinpäätösanalyysi kohdeyritykselle.

Teoreettisessa viitekehyksessä esiteltiin yrityksen tilinpäätösanalyysin periaatteet ja analysoidavien tunnuslukujen laskentakaavat. Teoreettisessa viitekehyksessä myös esitettiin ohjearvoja tunnuslukujen tulkintaan.

Vaikka tilinpäätösanalyysi on ollut tutkimusaiheena ja myös opinnäytetöiden aiheena suosittu, työlle antaa uutuusarvoa se, että analyysi on toteutettu eri yritykselle. Opin-näytetyö on myös pyritty kirjoittamaan siihen muotoon, että sen avulla voidaan helposti

laatia vastaava analyysi esimerkiksi lisäten viimeksi valmistuneen tilinpäätöksen tiedot Excel-taulukkoon.

Teoreettisen viitekehyksen tarkoituksena oli löytää kohdeyrityksen tai samankaltaisen yrityksen analysoinnissa parhaiten toimivia tunnuslukuja. Työn laajuutta on rajattu niin, että lukijan on arvioitu tietävän yritystoiminnasta ja tilinpäätöksestä sen verran, että tutkimus ja analyysi avautuvat ilman tilinpäätöksen yksityiskohtaista läpikäyntiä.

Työ täytti sille annetut tavoitteet, eli tekijä perehtyi sen avulla yrityksen tilinpäätösten kertomaan informaatioon ja tunnuslukujen laskemiseen ja tulkitsemiseen. Lisäksi työssä laaditun tilinpäätösanalyysin avulla saatiin tilinpäätöksiä yksityiskohtaisempaa tietoa kohdeyrityksen taloudellisesta tilanteesta.

6.2 Tulosten arviointi

Tutkimuksen perusteella voidaan todeta kohdeyrityksen taloudellisen tilanteen olevan hyvä. Yritys toimii kannattavasti, ja sen lyhyen ajan maksuvalmius on tyydyttävä. Yritysrahoitusrakenteesta todettiin sen painottuvan vieraaseen pääomaan, mistä johtui tunnuslukujen mukaan hieman heikommat vakavaraisuuden ja pidemmän aikavälin maksuvalmiuden tunnusluvut.

Teoreettisessa viitekehyksessä esitettiin toimialan vaikuttavan voimakkaasti osaan tunnusluvuista. Tämä todettiin myös käytännössä, kun kohdeyrityksen tunnusluvut sijoitettiin toimialan tunnuslukutaulukkoon. Vaikka jotkin tunnusluvut saivat heikompia arvoja absoluuttisen tason mukaan, sijoittuivat ne toimialavertailussa mediaanin tai jopa yläkvartiiliin tuntumaan. Sekä absoluuttisten arvojen että toimialavertailun yhteisenä lopputuloksena voidaan pitää taloudellista tilannetta hyvänä.

Kolmen vuoden analysointiperiodi ei lyhyytensä vuoksi anna parasta mahdollista kuvaa toiminnan kehittymisestä. Lähes kaikkien laskettujen tunnuslukujen arvoista voidaan vetää johtopäätös, että vuodesta 2010 vuoteen 2011 yritys on pystynyt parantamaan sekä kannattavuuttaan että maksuvalmiuttaan, mutta taas vuonna 2012 ne ovat hieman heikentyneet. Kyseisen ajanjakson perusteella ei voida sanoa, että yrityksen toiminnan kannattavuus olisi kääntynyt laskuun, vaan se voi olla myös yksi hieman heikompi vuosi nousujohtaisen kehityksen aikana. Kehityssuunnan muutosta kannattaisi

analysoida tarkemmin ja etsiä siihen syitä ja ratkaisuehdotuksia suunnan kääntämiseksi.

Yritys voi hyödyntää taulukkolaskentaohjelmalla tehtyä laskentataulukkoa, johon lisäämällä uuden tilinpäätöksen tiedot saadaan taas tuoreempaa tietoa. Taulukkoa voidaan myös hyödyntää lisäämällä aikaisempien vuosien tilinpäätöstiedot, jos halutaan seurata kehitystä pidemmällä ajanjaksolla.

6.3 Tutkimuksen haasteet

Tutkimukselle haasteita aiheutti edellisessä kappaleessakin mainittu tunnuslukujen arvojen tulkinta. Eri lähteiden mukaan tunnuslukuja tulkittiin eri tavalla. Työssä päädyttiin käyttämään yleisenä ohjeena pidetyn Yritystutkimuksen tilinpäätösanalyysin antamia viitearvoja. Useissa lähdeoteoksissakin oli viitattu Yritystutkimuksen tilinpäätösanalyysiin, joten sitä voitaneen pitää luotettavana lähteenä.

Tilinpäätöksen oikaisun lähtökohtana oli muodostaa yrityksen operatiivista toimintaa kuvaava tulos ja taloudellinen asema tilinpäätöspäivänä. Oikaisuihin haastetta aiheutti se, ettei kaikkea tietoa voi saada ilman, että tuntee yrityksen tilinpäätösperiaatteet tarkemmin. Siksi vielä luotettavamman lopputuloksen voisi saada perehtymällä sellaiseen informaatioon, jota ei suoraan tilinpäätöksistä voida nähdä.

6.4 Tutkimuksen luotettavuus

Tutkimusta voidaan pitää validina, koska se pohjautuu olemassa oleviin tilinpäätöksiin ja laskentakaavat ovat yleisesti käytettyjä. Tulosten analysointi voi kuitenkin olla tulkinanvaraista ja jostain muusta näkökulmasta tulkittuna tunnusluvut voivat näyttää erilaisilta. Tutkimustulosten tulkinta ei pohjaudu esimerkiksi yrityksen strategiaan ja tavoitteisiin, joiden pohjalta tehtynä analyysi voisi olla vielä tarkempi ja tunnuslukujen arvot paremmin perusteltuja.

Analyysi perustuu tekijän omiin näkemyksiin, jotka pohjautuvat lähdeoteoksissa ja teoreettisessa viitekehyksessä esitettyihin tunnuslukujen arviointimenetelmiin. Vertailua toimialan sisällä voidaan pitää melko luotettavana. Toimiala Onlinesta saatujen tilinpä-

töstietojen oikaisusta ei ole varmuutta, mikä voi vaikuttaa jonkin verran tulosten luotettavuuteen.

Laskettuja tunnuslukuja yritys voi kuitenkin hyödyntää toiminnassaan, ja lisäämällä mukaan seuraavan kauden luvut, nähdään vielä pidemmältä aikaväliltä suuntaa, mihin toiminta on kehittymässä. Myös yrityksen toimintaa tarkemmin tunteva henkilö voi muokata tilinpäätöksen oikaisuja parhaaksi katsomallaan tavalla. Taloudellisen tilanteen analyysia voisi myös jatkaa ja syventää etsimällä syitä tunnuslukujen muutokselle yrityksen toiminnasta.

Lähteet

Kallunki, Juha-Pekka & Kytönen, Erkki & Martikainen, Teppo, 2007. Uusi Tilinpäätös-analyysi. 6. painos. Kauppakaari, Helsinki.

Kauppalehti tietopalvelut 2013. Tunnusluvut.

[Http://www.balanceconsulting.fi/tunnusluvut](http://www.balanceconsulting.fi/tunnusluvut). Luettu 19.9.2013.

Leppiniemi, Jarmo & Leppiniemi, Raili 2006. Tilinpäätöksen tulkinta. Neljäs, uudistettu painos. WSOY, Helsinki.

Niskanen, Jyrki & Niskanen, Mervi 2004. Tilinpäätösanalyysi. 2. tarkistettu painos. Edita, Helsinki.

Salmi, Ilari 2011. Mitä tilinpäätös kertoo? PDF-julkaisu. Edita, Helsinki. Helmet e-kirjasto. Luettu 7.3.2014. Saatavissa myös painettuna versiona.

Seppänen, Harri 2011. Yrityksen analysointi ja tilinpäätös. Helsingin seudun kauppakamari ja Helsingin Kamari Oy, Helsinki.

Tilastokeskus 2014. Toimialaluokitus 2008.

[Http://www.stat.fi/meta/luokitukset/toimiala/910-2008/4649.html](http://www.stat.fi/meta/luokitukset/toimiala/910-2008/4649.html). Luettu 12.3.2014.

Toimiala Online. Tilastokanta. Yritykset ja toimialat. Tilinpäätöstilastot (Finnvera Oyj). [Http://www2.toimialaonline.fi/](http://www2.toimialaonline.fi/). Luettu 7.3.2014.

Veronmaksajat, 2013. Yhteisöverokannat.

[Http://www.veronmaksajat.fi/luvut/Tilastot/Tuloerot/Yhteisoverotus/](http://www.veronmaksajat.fi/luvut/Tilastot/Tuloerot/Yhteisoverotus/). Luettu 15.3.2014.

Vilkkumaa, Matti, 2010. Yrityksen menestyksen mittarit: tunnusluvut, yrityksen hinnan määrittäminen & tilinpäätösanalyysi. Yrityskirjat, Helsinki.

Yritystutkimus 2011. Yritystutkimuksen tilinpäätösanalyysi. 9. korjattu laitos. Helsinki University Press.

OIKAISTU TULOSLASKELMA	Yritys X Oy	2012	2011	2010	2009
LIKEVAIHTO		1960383	1967876	1783735	1586916
Liiketoiminnan muut tuotot		14868	4338	0	0
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHT.		1975251	1972214	1783735	1586916
Aine- ja tarvikekäyttö		1205898	1391518	1186069	898189
Ulkopuoliset palvelut		4537	1981	2535	2283
Henkilöstökulut		291541	173689	181862	281190
Laskennallinen palkkorjaus		0	0	0	0
Liiketoiminnan muut kulut		298662	308042	253791	298518
Varaston muutos		-45734	108708	-60602	-138489
Aine- ja tarvikek. +/-varaston muutos		1160164	1500226	1125467	759700
KÄYTTÖKATE		128879	205692	98876	-31753
Suunnitelman mukaiset poistot		14491	18142	6120	9486
Arvon alentumiset pys.vast. hyödykkeistä		0	0	0	0
Vaihtuvien vastaavien poikkeukselliset arvonal.		0	0	0	0
LIIKETULOS		114388	187550	92756	-41239
Tuotot osuuksista ja muista sijoituksista		0	0	0	0
Muut korko- ja rahoitustuotot		3229	3488	2245	5344
Korkokulut ja muut rahoituskulut		55027	39675	30230	16531
Sijoitusten ja rahoitusarvopapereiden arvonalent.		0	0	0	0
Välittömät verot		15335	39355	16840	0
NETTOTULOS		47255	112008	47931	-52426
Satunnaiset tuotot		0	0	0	0
Satunnaiset kulut		30000	0	0	0
KOKONAISTULOS		17255	112008	47931	-52426
Poistoeron lisäys/vähennys		0	0	0	0
Vapaaehtoisten varausten lisäys/vähennys		0	0	0	0
Laskennallinen palkkorjaus		0	0	0	0
Käyvän arvon muutokset		0	0	0	0
Muut tuloksen oikaisut		7172	4667	16840	15
TILIKAUDEN TULOS		24427	116675	64771	-52411
Laskennallinen vero		15335	39355	16840	
Verokanta		24,5 %	26 %	26 %	

OIKAISTU TASE	2012	2011	2010	2009
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet	569	5218	10238	15258
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	29525	39366	3300	11399
Sijoitukset ja pitkäaikaiset saamiset	2050	3050	4050	5050
Leasingomaisuus	0	0	0	0
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	32144	47634	17588	31707
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto-omaisuus	766442	812176	703467	764070
Ennakkomaksut vaihto-omaisuudesta	83242	77992	44356	35013
Myyntisaamiset	184835	104730	158870	51777
Lyhytaikaiset saamiset	22061	4466	16476	66603
Rahat ja pankkisaamiset	48443	1708	11898	22171
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1105023	1001072	935067	939634
VASTAAVAA	1137167	1048706	952655	971341
OMA PÄÄOMA				
Taseen oma pääoma yhteensä	138701	144269	27595	-29581
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	0	0	0	0
Oman pääoman oikaisut	0	0	0	38477
OIKAISTU OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	138701	144269	27595	8896
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	658998	726200	596201	887658
Laskennallinen verovelka	0	0	0	0
Pakolliset varaukset	0	0	0	0
Leasingvastuut	0	0	0	0
Ostovelat	43083	49434	96293	28614
Korollinen lyhytaik. vieras	238679	77111	199741	10254

pääoma				
Muu lyhytaikainen				
vieras pääoma	57706	51692	32825	35919
OIKAISTU VIERAS PÄÄOMA YH-				
TEENSÄ	998466	904437	925060	962445
VASTATTAVAA	1137167	1048706	952655	971341

LASKETUT TUNNUSLUVUT

Kasvu	2012	2011	2010
Liikevaihdon kasvu %	-0,4 %	10,3 %	12,4 %
	-37,3		
Käyttökateen kasvu %	%	108,0 %	411,4 %
	-57,8		
Nettotuloksen kasvu %	%	133,7 %	191,4 %

Tulosprosentit	2012	2011	2010
Käyttökate %	6,5 %	10,5 %	5,5 %
Liiketulos %	5,8 %	9,5 %	5,2 %
Nettotulos %	2,4 %	5,7 %	2,7 %

Pääoman tuotto prosentit	2012	2011	2010
Sijoitetun pääoman tuotto %	16 %	24 %	15 %
Oman pääoman tuotto %	34 %	78 %	174 %

Maksuvalmius	2012	2011	2010
Quick ratio	1,22	0,12	0,86
Current ratio	14,50	15,83	22,30

Vakavaraisuus	2012	2011	2010
Omavaraisuusaste	12 %	14 %	3 %
Net gearing	612 %	556 %	2841 %
Suhteellinen velkaantumisaste	51 %	46 %	52 %

Korollisten velkojen maksuaika	7	4	8
	991436	945464	810400
	2012	2011	2010
Käyttöpääoma	991 436	945 464	810 400
Käyttöpääoma- %	50,57	48,04	45,43
Vaihto-omaisuuden kiertoaika	241	198	228
Myyntisaamisten kiertoaika	34	19	33